

положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності, на різниці, які виникають відповідно до положень цього розділу [1].

Зміни щодо оподаткування прибутку підприємств, що вступають в дію з 01.01.2015 року

Податок на прибуток обчислюється, виходячи з бухгалтерського фінансового результату (за П(С)БО чи МСФЗ), відкоригованого на різниці, передбачені Податковим Кодексом. При цьому, податкові різниці визначають ті платники податку на прибуток, які мають дохід більше 20 млн. грн за рік. Решта платників визначають прибуток до оподаткування без таких корегувань.

Базова (основна) ставка податку становить 18 відсотків.

Не є платниками податку на прибуток бюджетні установи і громадські об'єднання, політичні партії, релігійні, благодійні організації, пенсійні фонди, метою яких не може бути одержання і розподіл прибутку серед засновників, членів органів управління, інших пов'язаних з ними осіб, а також серед працівників таких організацій. Реєстр таких організацій буде вести ДФСУ, і не лише при внесенні їх в такий Реєстр, вони не вважатимуться платниками податку на прибуток.

Сума щомісячних авансових внесків обчислюється у розмірі не менше 1/12 нарахованої суми податку на прибуток підприємств за попередній звітний (податковий) рік, зменшеної на суму сплачених авансових внесків з цього податку при виплаті дивідендів, яка залишилась не зарахованою у зменшення податкового зобов'язання з цього податку, без подання податкової декларації.

При цьому дванадцятимісячний період для сплати авансових внесків визначається з червня поточного звітного (податкового) року по травень наступного звітного року включно.

Платники податку, у яких доходи, що враховуються при визначенні об'єкта оподаткування, за останній річний звітний (податковий) період не перевищують 20 мільйонів гривень, та неприбуткові установи (організації) сплачують податок на прибуток на підставі Податкової Декларації, яку подають до контролюючих органів за звітний (податковий) рік і не сплачують авансових внесків.

Податкова Декларація, в тому числі розрахунок щомісячних авансових внесків, за 2015 податковий рік подаватиметься до 1 червня року, наступного за звітним (податковим роком).

У січні - грудні 2015 року та січні - травні 2016 року платники зобов'язані сплачувати щомісячні

авансові внески з податку на прибуток підприємств відповідно до пункту 57.1 статті 57 Податкового кодексу у редакції, що діяла до 1 січня 2015 року. При цьому сума щомісячних авансових внесків за березень-травень 2016 року обчислюється в розмірі не менше 1/12 нарахованої суми податку на прибуток підприємств за 2014 звітний (податковий) рік.

Особлива увага звертається на те, що норма пункту 57.1 статті 57 у редакції, викладеній в Законі України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо податкової реформи», в частині граничного терміну подання декларації з податку на прибуток підприємств застосовується, починаючи із подання декларації з цього податку за звітний рік, в якому набирає чинності редакція розділу III Кодексу, викладена в Законі України «Про внесення змін до Податкового Кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо податкової реформи».

Також, за наслідками діяльності у 2015 році штрафні (фінансові) санкції до платників податку на прибуток підприємств за порушення порядку обчислення, правильності заповнення податкових декларацій з податку на прибуток підприємств та повноти його сплати не застосовуються.

Література:

1. Податковий Кодекс України від 20.09.2015 р. зі змінами та доповненнями <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>

БЮДЖЕТУВАННЯ І ПРОБЛЕМИ ЙОГО РОЗВИТКУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ

ЛІТВІН О. А., МАТЯШ Г. Є.

*Харківський національний технічний університет
сізьського господарства імені Петра Василенка*

Науковий керівник – к.е.н., доцент

Поливана А. А.

Ринкові умови господарювання потребують ефективніших підходів до управління підприємством. Ефективність знаходить відображення в фінансових результатах роботи підприємства, їх досягнення є однією з важливих завдань діючої системи управління. На багатьох українських підприємствах сьогодні відсутня ефективна система управління, що підтверджують показники їх діяльності. Зміна принципів управління в останні роки обумовила актуальність проблеми розвитку бюджетування в Україні. Це зумовлює необхідність створення адаптованих до вітчизняних умов принципів бюджетування підприємства.

Термін “бюджетування” почав використовуватись не досить давно – із становленням незалежності України та формуванням у державі курсу на побудову ринкової економіки. При цьому його трактування та тлумачення є досить різноманітними, часто неоднозначними та суперечливими. Найбільш обґрунтованим на наш погляд визначенням є формулювання О.Г. Мельника та О. Є. Кузьміна, що трактують бюджетування так: «Бюджетування – це управлінська технологія, яка передбачає формування бюджетів для обраних об’єктів та їх використання з метою забезпечення оптимальної структури та співвідношення доходів та витрат, надходжень та видатків, активів і пасивів організації для досягнення встановлених цілей з урахуванням впливу середовища функціонування» [1].

Бюджетування являє собою стандартизований процес, що базується як на самостійно розроблених підприємством, так і на загальновизнаних вимогах і процедурах. До останніх належать: розробка бюджетів усіма підрозділами; забезпечення єдиного порядку підготовки, аналізу й затвердження бюджетів; координація діяльності підрозділів підприємства в процесі розробки бюджетів; структурованість бюджетів; обґрунтованість показників бюджетів; відкритість бюджетів до змін; участь у бюджетуванні менеджерів усіх підрозділів, що відповідають за виконання бюджету [2].

Основною метою впровадження бюджетних систем в організаціях є підвищення фінансової результативності, удосконалення управління грошовими потоками, активами та пасивами з метою пошуку найоптимальнішого варіанту діяльності підприємства чи його окремих структурних підрозділів, реалізації конкретного проекту чи здійснення визначених видів діяльності. Проте відомо, що далеко не завжди процес впровадження бюджетних систем приносить помітні вигоди, при чому причинами такого явища є не тільки недосконалість самої системи бюджетування, а й інші суб’єктивні як зовнішні, так і внутрішні чинники [3].

У вітчизняній літературі багато уваги було присвячено проблемам, що супроводжують застосування бюджетних систем на підприємствах [1, 2]. Формально їх можна розподілити на економічні, технічні, організаційні, соціальні, часові та інформаційні, що представлено на рис.1.

Сценарне планування – це частина стратегічного управління, що відноситься до інструментів та технологій, які дозволяють керувати невизначеністю майбутнього. Суть методу полягає в дослідженні зовнішнього середовища організації на наявність визначених

елементів та ключових невизначеностей і комбінування їх для формулювання альтернативних сценаріїв майбутнього [4].

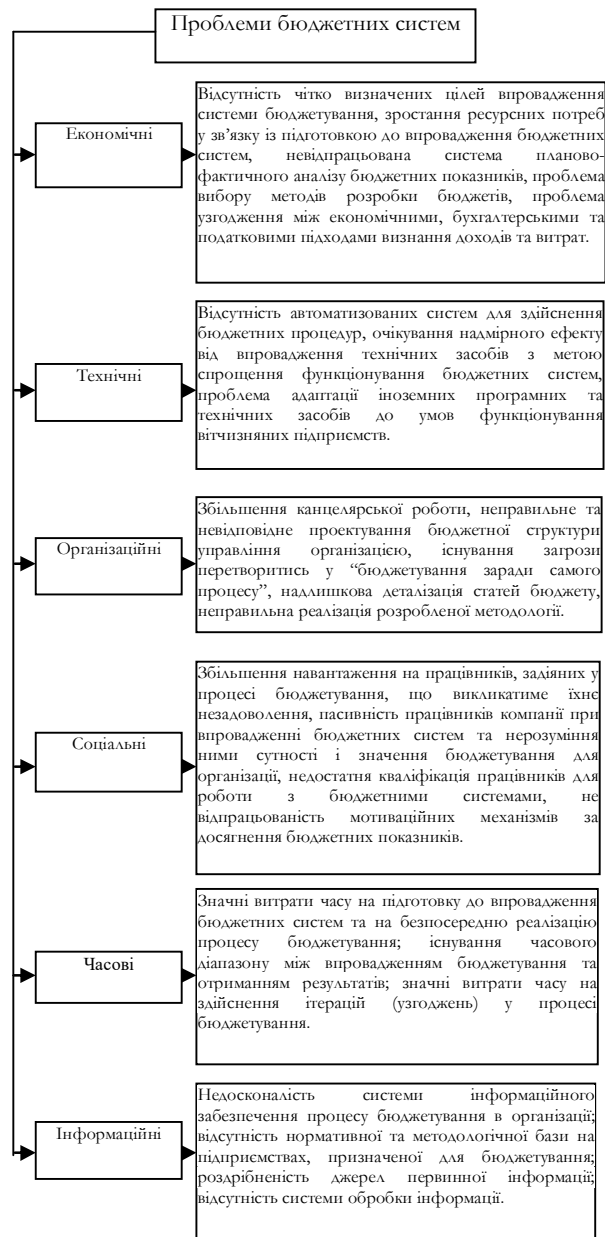

Рис. 1. Проблеми застосування бюджетних систем на підприємствах

Окрім даного методу в Україні все більше намагаються практикувати метод гнучких бюджетів. Він є практичним у використанні навіть при стабільній діяльності підприємства. Гнучкий бюджет може використовуватися для аналізу фактично досягнутих результатів з метою контролю виконання планового завдання та виявлення відхилень. Невірно порівнювати фактичні витрати при одному рівні ділової активності із запланованими витратами для іншого

рівня ділової активності. Потрібно скоригувати планові показники, перерахувавши їх на фактичний обсяг виробництва, що досягається за допомогою гнучкого бюджетування. Аналіз відхилень фактичних результатів від бюджетних залежно від потреб менеджерів має різний ступінь деталізації. Він необхідний як для оцінки результатів діяльності підрозділів і підприємства в цілому, так і для розробки управлінських рішень, спрямованих на вдосконалення їх роботи. Очевидно, що в умовах невизначеності фактично досягнуті результати можуть суттєво різнитися від запланованих, тому для оцінки ступеня їх відхилень і систематизованого коригування діяльності підприємства і застосовують вищезазначений метод [5].

Провівши дослідження, ми дійшли висновку, що наразі бюджетування є популярним серед підприємств середнього та великого бізнесу та має велику кількість переваг. Сюди можна віднести значну економію витрат, можливість підрозділів самостійно формувати і контролювати свої операційні витрати, наявність більш чітких уявлень про теперішні і майбутні рухи грошових коштів та інструменти їх завчасного коригування у випадку непередбачуваних обставин. Бюджетування сьогодні є універсальною системою, що дозволяє максимально чітко планувати майбутню діяльність підприємства і має інструменти щодо її редагування та контролю. Проте, мусимо звернути увагу також на присутність багатьох проблем, пов'язаних з впровадженням і підтримкою нормального функціонування бюджетування.

На останок хотілося б підсумувати, що незалежно від ситуації, що склалась на підприємстві, та загалом – в економіці України, бюджетування є безумовно необхідним елементом управління підприємством. Щоправда, при цьому воно повинно мати власні характеристики для конкретного підприємства, бути налагодженим відповідно до особливостей діяльності підприємства та, в будь-якому випадку, мати гнучку структуру, за допомогою якої можливо регулювати сам процес бюджетування.

Література:

1. Кузьмін О.Є., Мельник О.Г. Бюджетування на підприємстві: навч. посібник. – К.: Кондор., 2008. – 312 с.
2. Квасницька Р.С. Теоретичні аспекти та принципи ефективного бюджетування на підприємствах // Вісник Хмельницького національного університету / Р.С. Квасницька, С.О. Джерелейко. - 2009. - Т.1, №3. - С. 105-110.
3. Хруцький В.Є. Внутрішньофірмове бюджетування / В.Є. Хруцький, Т.В. Сизова. – М.: Вид-во «Фінанси і статистика», 2002. – 542 с.

4. Міжнародна науково-практична Інтернет конференція «Інновації в бізнес-освіті» [Електронний ресурс] / Поліщук І. // Бібл. Вісник ФЕтаУ – 2015. - №1. – Режим доступу до журн.: // <http://conference.spkneu.org/2013/04/byudzhetuvalnnya-yak-instrument-planuvan/>

5. Інтернет-портал для управлінців [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.management.com.ua/finance/fin199>

ПОДАТКОВА РЕФОРМА 2015 РОКУ – ОСНОВНІ ЗМІНИ

МЕНЗЯК К. О.

Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка

**Науковий керівник — к.е.н., доцент
Рижикова Н. І.**

На сьогодні в Податковому кодексі України від 02.12.2010 року № 2755-VI (далі – ПКУ) у зв'язку із податковою реформою від 01.01.15 р. залишилось 7 загальнодержавних податків: податок на прибуток, податок на доходи фізичних осіб, податок на додану вартість, акцизний та екологічний податки, рентна плата та мито.

Місцевих податків та зборів залишилось чотири: податок на майно та єдиний податок, збір за місця для паркування транспортних засобів та туристичний збір [1].

Коротко опишемо зміни, запроваджені податковою реформою.

ПДВ. Обов'язковій реєстрації платником ПДВ тепер підлягають лише суб'єкти господарювання, об'єм постачання товарів/послуг яких за останні 12 календарних місяців сукупно перевищив **1 000 000 грн** (раніше 300 000 грн).

Відкориговано правила визначення бази оподаткування ПДВ, які вписані в п. 188.1 ПКУ. Так, з 01.01.15 р. база оподаткування операцій з поставки товарів (робіт / послуг) треба визначати, виходячи з договірної вартості, але не нижче (ст. 188 ПКУ):

- звичайних цін (при здійсненні контрольованих операцій);
- ціни придбання товарів/послуг;
- собівартості самостійно виготовлених товарів/послуг;
- балансової (залишкової) вартості необоротних активів за даними бухгалтеру, що склалася на початок звітного періоду, в якому відбулася поставка необоротного активу (якщо облік необоротних активів не ведеться – не нижче звичайної ціни).